

Περίληψη

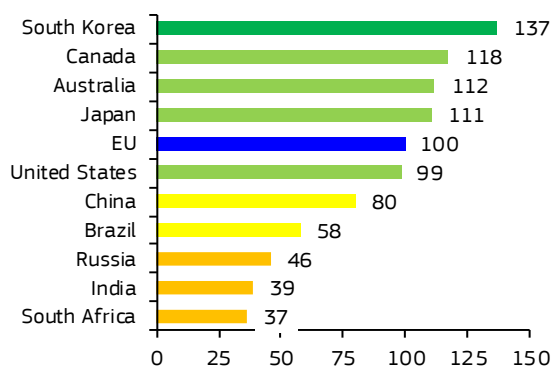
Ο ετήσιος ευρωπαϊκός πίνακας αποτελεσμάτων καινοτομίας αξιολογεί συγκριτικά τις επιδόσεις των κρατών μελών της ΕΕ και επιλεγμένων τρίτων χωρών στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας και παρέχει μια εικόνα των σχετικών ισχυρών και αδύναμων σημείων των συστημάτων τους στους εν λόγω τομείς. Βοηθά τις χώρες να αξιολογήσουν τις πτυχές στις οποίες πρέπει να επικεντρώσουν τις προσπάθειές τους για να βελτιώσουν τις επιδόσεις τους στην καινοτομία.

Ο πίνακας του τρέχοντος έτους αποκαλύπτει ότι οι επιδόσεις της ΕΕ στον τομέα της καινοτομίας εξακολουθούν να βελτιώνονται με σταθερό ρυθμό. Αναμένεται περαιτέρω βελτίωση στο προσεχές μέλλον, αλλά η πρόοδος παραμένει άνιση εντός της ΕΕ.

Η ΕΕ έχει ξεπεράσει τις Ηνωμένες Πολιτείες, ενώ χάνει έδαφος έναντι της Ιαπωνίας και της Νότιας Κορέας.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, η ΕΕ εξακολουθεί να υστερεί σε σχέση με τη Νότια Κορέα, τον Καναδά, την Αυστραλία και την Ιαπωνία, αλλά, σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, έχει ξεπεράσει τις Ηνωμένες Πολιτείες (**διάγραμμα 1**). Σε σχέση με την Ιαπωνία και τη Νότια Κορέα, η ΕΕ έχει μείνει πίσω και το έλλειμμα στις επιδόσεις αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω τα επόμενα χρόνια. Η ΕΕ έχει βελτιώσει τη θέση της έναντι της Αυστραλίας, του Καναδά και των Ηνωμένων Πολιτειών. Ο ρυθμός αύξησης των επιδόσεων της Κίνας σε σχέση με τον αντίστοιχο της ΕΕ είναι δύο φορές υψηλότερος. Το προβάδισμα στις επιδόσεις της ΕΕ έναντι της Βραζιλίας, της Ινδίας, της Ρωσίας και της Νότιας Αφρικής παραμένει σημαντικό.

Διάγραμμα 1: Συνολικές επιδόσεις

Οι ράβδοι απεικονίζουν τις επιδόσεις των κρατών μελών το 2018 σε σχέση με την επίδοση της ΕΕ το 2018.

Οι επιδόσεις στον τομέα της καινοτομίας βελτιώθηκαν στην ΕΕ και σχεδόν σε όλα τα κράτη μέλη

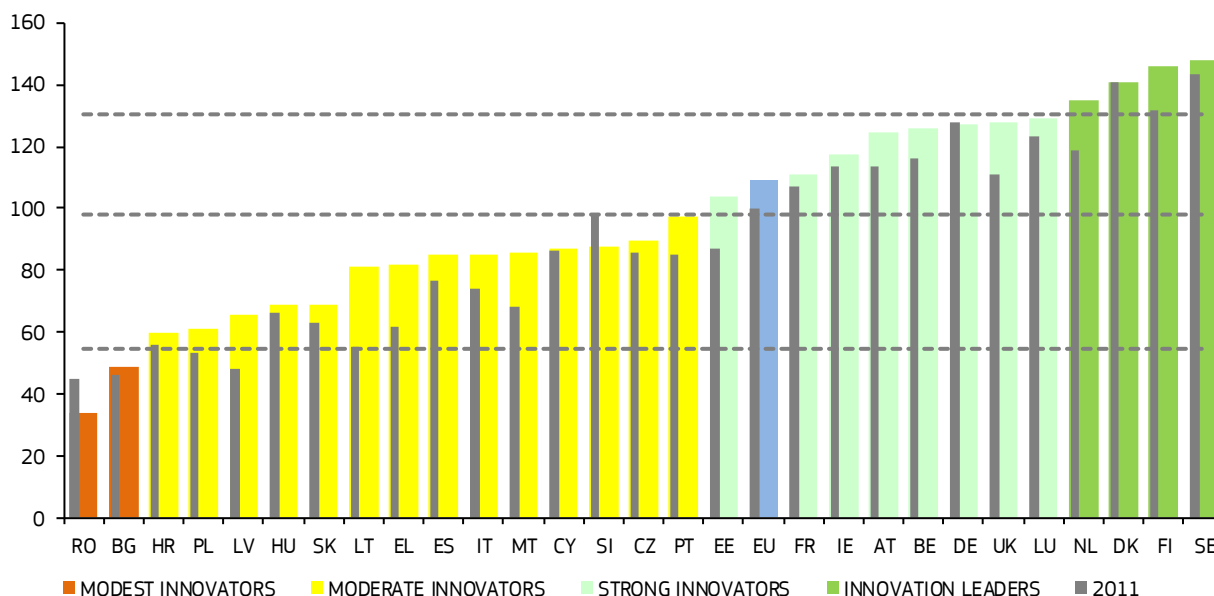
Κατά μέσο όρο, οι επιδόσεις της ΕΕ στον τομέα της καινοτομίας αυξήθηκαν κατά 8,8 ποσοστιαίες μονάδες από το 2011, ιδίως λόγω της σημαντικής αύξησης των επιδόσεων στους ακόλουθους δείκτες: νέοι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, διεθνείς επιστημονικές συνδημοσιεύσεις και ευρυζωνική διείσδυση. Από το 2011 οι επιδόσεις στον τομέα της καινοτομίας βελτιώθηκαν σε 25 χώρες της ΕΕ και επιδεινώθηκαν σε τρεις. Οι επιδόσεις αυξήθηκαν περισσότερο στη Λιθουανία, την Ελλάδα, τη Λετονία, τη Μάλτα, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Εσθονία και τις Κάτω Χώρες, ενώ μειώθηκαν περισσότερο στη Ρουμανία και τη Σλοβενία. Η διαδικασία σύγκλισης, κατά την οποία οι χώρες με χαμηλότερες επιδόσεις βελτιώνονται ταχύτερα από τις χώρες με τις υψηλότερες επιδόσεις, επιταχύνθηκε στην ΕΕ το 2018.

Τα κράτη μέλη κατατάσσονται σε τέσσερις ομάδες επιδόσεων βάσει της μέσης βαθμολογίας των επιδόσεών τους

Με βάση τη μέση βαθμολογία των επιδόσεών τους, όπως υπολογίζεται από έναν σύνθετο δείκτη, τον συνοπτικό δείκτη καινοτομίας, τα κράτη μέλη κατατάσσονται σε τέσσερις διαφορετικές ομάδες επιδόσεων (**Σχήμα 2**). Η Δανία, η Φινλανδία, οι Κάτω Χώρες και η Σουηδία είναι *πρωτοπόροι της καινοτομίας* με επιδόσεις καινοτομίας πολύ υψηλότερες από τον μέσο όρο της ΕΕ. Η Αυστρία, το Βέλγιο, η Εσθονία, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιρλανδία, το Λουξεμβούργο και το Ηνωμένο Βασίλειο είναι *χώρες με καλές επιδόσεις καινοτομίας*, πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ ή κοντά σε αυτόν τον μέσο όρο. Οι επιδόσεις της Κροατίας, της Κύπρου, της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Ελλάδας, της Ουγγαρίας, της Ιταλίας, της Λετονίας, της Λιθουανίας, της Μάλτας, της Πολωνίας, της Πορτογαλίας, της Σλοβακίας, της Σλοβενίας και της Ισπανίας είναι χαμηλότερες από τον μέσο όρο της ΕΕ. Οι χώρες αυτές έχουν *μέτριες επιδόσεις στον τομέα της καινοτομίας*. Η Βουλγαρία και η Ρουμανία είναι *ουραγοί της καινοτομίας*, με επιδόσεις πολύ χαμηλότερες από τον μέσο όρο της ΕΕ.

Στη φετινή έκδοση, η Εσθονία (πρώην χώρα με μέτριες επιδόσεις) εντάσσεται στην ομάδα των χωρών με καλές επιδόσεις καινοτομίας. Το Λουξεμβούργο και το Ηνωμένο Βασίλειο (και οι δύο πρώην χώρες πρωτοπόροι της καινοτομίας) πέφτουν στην ομάδα χωρών με καλές επιδόσεις καινοτομίας και η Σλοβενία (πρώην χώρα με καλές επιδόσεις καινοτομίας) υποβαθμίζεται στην ομάδα των χωρών με μέτριες επιδόσεις καινοτομίας.

Διάγραμμα 2: Επιδόσεις των συστημάτων καινοτομίας των κρατών μελών της ΕΕ

Οι χρωματισμένες στήλες απεικονίζουν τις επιδόσεις των κρατών μελών το 2018, με βάση τα πιο πρόσφατα στοιχεία για 27 δείκτες, σε σχέση με τις επιδόσεις της ΕΕ το 2011. Οι γκριζές στήλες δείχνουν τις επιδόσεις των κρατών μελών το 2011 σε σχέση με τις επιδόσεις της ΕΕ το 2011. Για όλα τα έτη χρησιμοποιήθηκε η ίδια μεθοδολογία μέτρησης. Οι διακεκομμένες γραμμές δείχνουν τα όρια μεταξύ των ομάδων επιδόσεων το 2018, συγκρίνοντας τις επιδόσεις των κρατών μελών το 2018 με τις επιδόσεις της ΕΕ το 2018.

Οι επιδόσεις των συστημάτων καινοτομίας μετριούνται με τη μέση επίδοση σε 27 δείκτες

Το πλαίσιο μέτρησης του ευρωπαϊκού πίνακα αποτελεσμάτων διακρίνει τέσσερις βασικούς τύπους δεικτών και δέκα διαστάσεις καινοτομίας, λαμβάνοντας υπόψη συνολικά 27 διαφορετικούς δείκτες. Οι συνθήκες πλαισίου καταγράφουν τις βασικές κινητήριες δυνάμεις των επιδόσεων στον τομέα της καινοτομίας που βρίσκονται εκτός της επιχείρησης και καλύπτουν τρεις διαστάσεις της καινοτομίας: ανθρώπινοι πόροι, ελκυστικά ερευνητικά συστήματα, καθώς και φιλικό περιβάλλον για την καινοτομία. Οι επενδύσεις καταγράφουν τις δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία και καλύπτουν δύο διαστάσεις: χρηματοδότηση και υποστήριξη και επενδύσεις επιχειρήσεων. Οι δραστηριότητες καινοτομίας λαμβάνουν υπόψη τις προσπάθειες καινοτομίας στο επίπεδο της επιχείρησης που ομαδοποιούνται σε τρεις διαστάσεις της καινοτομίας: καινοτόμοι, διασυνδέσεις και στοιχεία διανοητικής ιδιοκτησίας. Ο αντίκτυπος αφορά τα αποτελέσματα των καινοτομικών δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων σε δύο διαστάσεις της καινοτομίας: αντίκτυπος στην απασχόληση και αποτελέσματα πωλήσεων.

Μετά το 2011 η πρόοδος ήταν πολύ μεγάλη όσον αφορά το φιλικό για την καινοτομία περιβάλλον (ιδίως την ευρυζωνική διείσδυση), τους ανθρώπινους πόρους (ιδίως

τους κατόχους διδακτορικού), τις επενδύσεις επιχειρήσεων (ιδίως επιχειρήσεις που παρέχουν κατάρτιση ΤΠΕ) και τα ελκυστικά ερευνητικά συστήματα (κυρίως διεθνείς συνδημοσιεύσεις ερευνητών). Ενθαρρυντικό είναι επίσης το γεγονός ότι οι επενδύσεις επιχειρηματικών κεφαλαίων αυξήθηκαν σημαντικά. Αντιθέτως, οι κρατικές επενδύσεις για E&A ως μερίδιο του ΑΕΠ παραμένουν κάτω από το επίπεδο του 2011.

Μεθοδολογική συνέχεια και βελτίωση

Το κύριο πλαίσιο μέτρησης για τον ευρωπαϊκό πίνακα αποτελεσμάτων στον τομέα της καινοτομίας τροποποιήθηκε σημαντικά το 2017. Για τη φετινή έκδοση, δεν έγιναν αλλαγές στο κύριο πλαίσιο μέτρησης. Ωστόσο, λόγω των αναθεωρήσεων των δεδομένων για ορισμένους δείκτες, τα αποτελέσματα για τα προηγούμενα χρόνια στην παρούσα έκθεση δεν είναι άμεσα συγκρίσιμα με αυτά που είχαν παρουσιαστεί σε προηγούμενες εκδόσεις του πίνακα. Δεδομένου ότι σημειώθηκε ανάγκη για πρόσθετες αναλύσεις βάσει συγκυρίας, με στόχο την καλύτερη κατανόηση των διαφορών στις επιδόσεις μεταξύ των δεικτών καινοτομίας που χρησιμοποιούνται στο κύριο πλαίσιο μέτρησης, εισήχθη ένα σύνολο συγκυριακών δεικτών στα προφίλ χωρών στην έκδοση του 2017 και αναθεωρήθηκε στην έκδοση του 2018. Για τη φετινή έκθεση, δεν έγιναν αλλαγές στους συγκυριακούς δείκτες.